T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BUSKİ)

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BUSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BUSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **55**

www.balioglu.net

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BUSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 13
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 13
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 14
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 14
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 15
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 16
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 22
9. EKLER 43

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kurum Personel Sayısı Tablosu 5
Tablo 2: Kurumun Ortağı Olduğu Şirketler Tablosu 5
Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu 6
Tablo 4: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu 7
Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu 8
Tablo 6: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu 8
Tablo 7: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Yükümlülük Tablosu 9
Tablo 8: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Alacak Tablosu.....10
Tablo 9: Kaynak Sularından İlçe Belediyelerine Verilmesi Gereken Kira Payları Tablosu 22
Tablo 10: Eksik Gönderilen Evsel Katı Atık Bedelleri Tablosu.....33

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BUSKİ **:** Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

KDV **:** Katma Değer Vergisi

A.Ş. **:** Anonim Şirketi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ile Abone İşleri Dairesi Başkanlığından Yıl Sonu İtibariyle Alınan Alacak Bakiyesi Raporlarında Uyumsuzluk Olması

2. Tahsis Edilen Bazı Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

3. Kurumun İller Bankasına Sermaye Katılım Payı Olarak Yatırmış Olduğu Tutarların İller Bankası Anonim Şirketinin Sermayedarları Arasından Çıkartılmış Olmasına Rağmen Halen Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Kayıtlı Olması

4. Tahsil Edilen Kaynak Suları Kira Gelirlerinden İlgili Belediyelerine Pay Ayrılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yağmur Sularının Uzaklaştırılması Çalışmalarına İlişkin Olarak Verilen Tazmin Hükmünün Bir Kısmının Bursa Büyükşehir Belediyesinden Alınan Taşınmazlarla Takas Yoluyla İnfazının Yapılması

2. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde İhale Edilen İşlerde Yeni Birim Fiyatların Hatalı Tespit Edilmesi

3. Teklif Birim Fiyatlı İhalelerde Birim Fiyat Teklif Cetvelinde Yer Alan Bazı İmalat Kalemlerinin İşe Ait Projelerle Uyumsuz Olması

4. BUSKİ Tarafından Abonelerden Tahsil Edilen, Evsel Katı Atık Toplama, Taşıma ve Bertaraf Ücretinin İlgili Belediyelere Eksik Gönderilmesi

5. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

6. Evsel Katı Atık Bertaraf Ücretlerine İlişkin Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Tahsil Edilen Katma Değer Vergisinin İlçe Belediyelerine Gönderilmemesi

7. Kapanan Belde ve İlçe Belediyelerinden Devralınan Abonelerin Teminat Bedellerinin Kayıtlarda Yer Almaması

8. İşçilere Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre; Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen yerel yönetimler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili idarenin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, idarenin yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, idare personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idare teşkilat, araç ve kadro standartlarını

tespit etmek gibi görevler verilmiştir.

Bursa Büyükşehir Belediyesinin bağlı kuruluşu olması dolayısıyla yukarıda bahsedilen yerinden yönetim, idari vesayet ilkelerine ve diğer mevzuata tabi olan Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 20.11.1981 tarih ve 2560 sayılı Kanun'a 3305 sayılı Kanunla değişik geçici 10'ncu madde ve Bakanlar Kurulunun 08.09.1989 tarih 89/14524 sayılı Kararı ile Bursa Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak, kurulmuş müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluş olup teşkilatı, yönetim ve karar organları, ana hizmet birimleri ile danışma, denetim ve yardımcı birimlerden meydana gelir.

BUSKİ'nin kuruluş amacı, Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmektir.

BUSKİ Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerini düzenleyen temel kanun 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'dur. Bu kanuna göre Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

www.balioglu.net

· Bursa içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yer altı ve yer üstü su kaynaklarından sağlanması ve bu suyun ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için kaynaklardan alınıp abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak ve yaptırmak. Bu projelere göre pompa istasyonlarını, ana ve tali şebeke borularını, işletme binasını, gömme depo, atölye, sosyal tesis, muhtelif hizmet binalarını ve su tasfiye tesislerini yapmak, yaptırmak ve işletmek. Tesisleri projelere göre kurmak ve kurdurmak. Kurulu olan tesisleri devralmak, bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yeniliklere girişmek,

· Tüm abonelerin kullandığı suların, atık suların abonelerden alınarak, deşarj (boşaltma) noktasına kadar taşınması için projelendirilmesi, bu projelerin yaptırılması ve bu pis suların tekrar kullanılır hale getirilmesi için arıtma tesislerini projelendirmek, bu projeleri yapmak, yaptırmak, tesisleri işletmek, bunların bakım ve onarımlarını yapmak.

· Yağan yağış sularını toplamak, konut ve işyerlerinden uzaklaştırmak, deşarj (boşaltma) noktasına kadar götürmek. Bu iş için projeler yapmak, yaptırmak ve bu projelere göre tatbikatını sağlamak,

· Bölge içindeki yer altı ve yer üstü su kaynaklarının kullanılmış sularla ve endüstri atıklarıyla kirlenmesini önlemek ve bu kirlenen kaynak ve tesislere mani olmak, bu konuda her türlü hukuki ve idari tedbirleri almak.

· BUSKİ Genel Müdürlüğünün bütçesinin yeterli gelmediği projelerin yapımında,

Türkiye içi veya Türkiye dışı (milletlerarası) müesseseler ve resmi kuruluşlarla temasa geçmek, teknik bilgi ve finansman sağlamak, ihale açmak, satın alınan proje, tesis ve teknik yatırımları yapmak, yaptırmak ve işletmek için gerekli koşulları sağlamak,

· Tesis projelerini tatbikata geçirmek için her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kamulaştırmak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç, gereç ve hurdaları satmak.

· BUSKİ'nin hizmetleri ile ilgili tesisleri doğrudan veya diğer kamu ve özel kuruluşlarla ortak kurmak, işletmek ve bu maksatla kurulmuş ve kurulmakta olan tesislere iştirak etmek.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da su ve kanalizasyon idarelerinin organları; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetçiler ve Genel Müdürlük olarak sayılmıştır.

Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi, BUSKİ Genel Kurulu olarak görevli ve yetkilidir. Bursa Büyük Şehir Belediye Meclisi, BUSKİ Genel Kurulu olarak 2560 sayılı Kanun'da sayılı yetki ve görevleri görüşüp karara bağlamak üzere her yıl Mayıs ve Kasım aylarında özel gündemle toplanır.

www.balioglu.net

Yönetim Kurulu bir başkanla beş üyeden oluşur. Büyükşehir Belediye Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Belediye Başkanının bulunmaması halinde, Genel Müdür Yönetim Kuruluna başkanlık eder. Genel Müdür ile genel müdür yardımcılarından hizmette en eski olanı, hizmette eşitlik halinde yaşlı bulunan Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler. Yönetim Kurulunun diğer üç üyesi Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi ve Çevre ve Şehircilik Bakanının onayı ile atanır.

BUSKİ'nin işlemleri, hizmet süreleri içinde sürekli olarak çalışacak olan iki denetçi tarafından denetlenir. Denetçilerin hizmet süreleri iki yıl olup, hizmet süreleri sonunda yeniden seçilmeleri mümkündür. Denetçiler BUSKİ'nin çalışmalarına ilişkin olarak tespit ettikleri eksiklikler, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkındaki raporlarını Genel Kurula verirler. Raporun bir örneği de bilgi için Bursa Büyükşehir Belediye Başkanına sunulur. Ayrıca Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulunun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.

BUSKİ Genel Müdürü Bursa Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır. Genel Müdürlük hizmetlerinin yürütülmesinde Genel Müdüre yardımcılık etmek ve sayıları 4'ü geçmemek üzere yeteri kadar genel müdür yardımcısı

bulunur. Genel Müdür yardımcıları Genel Müdürün teklifi üzerine Bursa Büyükşehir Belediye Başkanının onayı ile atanırlar.

Genel Müdürlük, hizmetin gerektirdiği sayıda daire başkanlığı, müdürlük ve bunlara bağlı alt kademe birimlerinden teşekkül eder. Daire başkanları, Teftiş ve Kontrol Kurulu Başkanı ve 1 inci Hukuk Müşaviri Genel Müdürün teklifi, yönetim kurulunun kararı ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanının onayı ile, müdürler, teknik elemanlar, avukatlar, müfettişler, daire başkan yardımcıları ve doktorlar Genel Müdürün teklifi üzerine Yönetim Kurulu kararı ile, BUSKİ'nin diğer personeli Genel Müdür tarafından atanır. Genel Müdürün birinci derecede tezkiye amiri Büyükşehir Belediye Başkanı, ikinci derecede İçişleri Bakanıdır.

BUSKİ Genel Müdürlüğü personeline ilişkin ana düzenleme 5393 sayılı Belediye Kanun'un 49'uncu maddesinde yer almaktadır. Buna göre norm kadro ilke ve standartları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken kararlaştırılır ve kurum norm kadroları bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir.

www.balioglu.net

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelikle belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracağı personel sayısını belirlemektedir.

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararnamede yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

BUSKİ Genel Müdürlüğünde çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanun'un 49'ncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği BUSKİ Genel Müdürlüğüne ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Kurum Personel Sayısı Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Norm Kadro Sayısı	Çalışan Sayısı
657	1078	499
Sözleşmeli 657/4-B madde	-	-
Sözleşmeli 5393/49'ncu madde	1078	141
Kadrolu İşçi	516	233
Geçici İşçi	24/ay	2
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1685

www.balioglu.net

BUSKİ Genel Müdürlüğünün ortağı olduğu şirketler, bütçe içi işletmeleri ve bağlı kuruluşları aşağıdaki gibidir;

Tablo 2: Kurumun Ortağı Olduğu Şirketler Tablosu

Şirket Adı	Şirketin Sermayesi (TL)	Hisse Oranı (%)
S.S. Yeşil Çevre Arıtma İşl. Koop.	**38.100,00**	**0,0026**
Binted Bursa İnsan Kaynakları Taahhüt Eğitim Danışmanlık Hizmetleri İmar İnşaat ve Ticaret Ltd.Şti.	**500.000,00**	**27,2**
Bursa Jeotermal A.Ş.	**37.200.000,00**	**58,43**
Burkent Bursa Kent Yapı İmar Bilişim Enerji Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	**1.000.000,00**	**0.05**

1.3. Mali Yapı

Kurumun bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren Meclis Kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider gerçekleşmeleri tablosu ile 2018 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

Hesap Adı	2016 (TL)	2017 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2018 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	68.757.500,76	58.802.604,49	-14,5	68.275.142,08	16,10
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	10.147.885,39	9.966.604,46	-1,79	10.872.651,48	9,09
Mal ve Hizmet Alımı	263.561.378,65	341.780.623,93	29,68	365.415.923,14	6,91
Faiz Giderleri	27.728.508,86	67.237.587,93	142,49	98.142.762,01	45,96
Cari Transferler	6.555.536,91	7.603.763,42	15,99	10.403.542,02	36,82
Sermaye Giderleri	737.825.516,14	980.007.566,63	32,82	419.807.731,80	-57
Sermaye Transferleri	5.680.000,00	0,00	-	2.501.460,00	-
Yedek Ödenek	0,00	0,00	-	0,00	-
Toplam	**1.120.256.326,71**	**1.465.398.750,86**	**30,81**	**975.419.212,53**	**-33,44**

Sermaye transferlerinde 2.501.460,00-TL'lik giderin nedeni diğer kuruluşlara yapılan sermaye transferlerinden kaynaklanmaktadır. Cari transferler 2018 yılında bir önceki yıla göre

%36,82 oranında artış göstermiş, Tablo 5'ten görülebileceği üzere gerçekleşen bütçe giderindeki oranı %1,06 olmuştur. Faiz giderlerinde %45,96 oranındaki artışın Kurumun iç ve dış borçlarından kaynaklandığı, yine Tablo 5'ten görülebileceği üzere gerçekleşen bütçe giderine oranının %10,06 olduğu anlaşılmaktadır. Kurumun uyguladığı tasarruf tedbirlerinden dolayı sermaye giderlerinde bir önceki yıla oranla %57 azalma olmuşsa da Tablo 5'ten anlaşılacağı üzere gerçekleşen bütçe giderinin %43,30'u sermaye giderlerinden oluşmaktadır. Diğer kalemlerde ise belirgin bir artış görülmemektedir.

Tablo 4: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

Hesap Adı	2016 (TL)	2017 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2018 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	641.311.827,56	736.773.421,15	14,89	818.028.132,06	11,02
Alınan Bağış ve Yardımlar	3.914.908,60	6.902.649,81	76,32	18.258.349,84	164,5
Diğer Gelirler	107.337.719,96	166.657.295,72	55,26	164.695.244,26	-1,17
Sermaye Gelirleri	40.381,50	0,00	-	5.856.241,05	-
Red ve İadeler (-)	1.715.630,44	1.891.421,59	10,25	1.871.235,51	1,06
Toplam	**750.889.207,18**	**908.441.945,09**	**120,98**	**1.004.966.731,70**	**10**

Kurumun, 2018 yılı bütçe tahmininde gelir öngörmediği sermaye gelirleri aynı yıl 5.856.241,05 TL olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul satışlarından kaynaklanan sermaye gelirlerinin Tablo 6'dan anlaşılacağı üzere gerçekleşen bütçe gelirlerindeki oranı %0,58 seviyesindedir. 2018 yılında alınan bağış ve yardımlarda, bir önceki yıla oranla %164,5 artış olmuşsa da gerçekleşen bütçe gelirlerindeki oranının Tablo 6'ya göre %1,81 seviyesinde kaldığı anlaşılmıştır. Alınan bağış ve yardımlardaki bir önceki yıla göre artışın nedeni, SUKAP ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atıksu Arıtma Elektrik Enerjisi Hibe Gelirinden kaynaklanmaktadır. Kurumun ana faaliyet alanı olan su ve kanalizasyon hizmetleri karşılığında topladığı gelirlerden oluşan teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki artış bir önceki yıla göre oranı %11,02, gerçekleşen bütçe gelirlerindeki oranın %81,39 olduğu görülmektedir. Diğer kalemlerde belirgin bir artış görülmemektedir.

www.balioglu.net

Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Hesap Adı	2018 Bütçe Tahmini (TL)	2018 Gerçekleşen Gider (TL)	2018 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	79.000.000,00	68.275.142,08	86,42	7
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	13.000.000,00	10.872.651,48	83,64	1,11
Mal ve Hizmet Alımı	367.150.000,00	365.415.923,14	99,53	37,46
Faiz Giderleri	81.000.000,00	98.142.762,01	121,16	10,06
Cari Transferler	8.850.000,00	10.403.542,02	117,55	1,06
Sermaye Giderleri	354.000.000,00	419.807.731,80	118,6	43,03
Sermaye Transferleri	0	2.501.460,00	-	0,26
Yedek Ödenek	59.000.000,00	0	-	-
Toplam	**962.000.000,00**	**975.419.212,53**	**101**	**100**

Kurumun 2018 yılında gider bütçesi bir önceki yıla oranla %33,44 azalış göstererek 975.419.212,53-TL olarak gerçekleşmiştir.

Gider bütçesinin gerçekleşme oranı %101 olmuştur. Gerçekleşen giderlerin %43,03'ünü sermaye giderleri oluşturmaktadır. Sermaye giderlerinin gerçekleşme oranı %118,6 olmuşsa da Tablo 3'ten görüleceği üzere bir önceki yıla oranla %57 oranında düşüş göstermiştir. Bu giderin büyük bölümünü gayrimenkul sermaye üretimi giderleri oluşturmaktadır. Mal ve hizmet alımı giderleri ise toplam giderlerin %37,46'sını oluşturmaktadır. Bu giderlerin büyük çoğunluğunu hizmet alımları gideri oluşturmaktadır. Faiz giderleri, gerçekleşen bütçe giderlerinin %10,06'sını oluşturmaktadır.

Tablo 6: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Hesap Adı	2018 Bütçe Tahmini (TL)	2018 Gerçekleşen Gelir (TL)	2018 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Teşebbüs ve* Mülkiyet *Gelirleri	799.798.000,00	818.028.132,06	102,28	81,39
Alınan Bağış ve Yardımlar	12.500.000,00	18.258.349,84	146,07	1,81
Diğer Gelirler	179.210.000,00	164.695.244,26	91,90	16,38
Sermaye Gelirleri		5.856.241,05	-	0,58
Alacaklardan tahs.	190.000.000,00	0	0	0
Red ve İadeler (-)	1.508.000,00	1.871.235,51	124,09	0,18
Toplam	**1.180.000.000,00**	**1.004.966.731,70**	**85,17**	**100**

www.balioglu.net

Kurumun bütçe gelirleri 2018 yılında bir önceki yıla göre %10 oranında artış göstererek 1.004.966.731,70-TL olarak gerçekleşmiştir.

Gelir bütçesi %85,17 oranında gerçekleşmiştir. Gelir kalemlerine bakıldığında teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin %102,28 gerçekleşme gösterdiği ve toplam gelirlerin %81,39'unu oluşturduğu görülmektedir. Bu gelirler, Kurumun ana faaliyet konusu olan su ve kanalizasyon hizmetlerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır. Kurumun diğer gelirlerinin %91,90 oranında gerçekleşme gösterdiği ve toplam gelirlerin %16,38'ini oluşturduğu görülmektedir. Bu gelirler merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, faiz gelirleri, harcamalara katılma payları vb. gelirlerden oluşmaktadır.

Kurumun 31.12.2018 tarihi itibariyle; kısa ve uzun vadeli alacakları ile borçlarının toplamı aşağıda yer verilen tablolarda görülmektedir.

Tablo 7: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Yükümlülük Tablosu

KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	**718.663.436,20**
Kısa Vadeli Mali Borçlar	**186.252.672,66**
Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	182.908.958,35
Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	3.343.714,31
Diğer Borçlar	**11.962.375,29**
Faaliyet Borçları	**124.469.685,34**
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	**55.815.377,47**
Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	**200.664.114,82**
Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	**114.785.486,87**
Borç ve Gider Karşılıkları	**24.713.723,75**
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	**1.787.196.239,59**
Uzun Vadeli Mali Borçlar	**1.122.911.592,50**
Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	826.472.021,11
Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	296.439.571,39
Diğer Borçlar	**189.739.545,56**
Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	**7.805.409,91**
Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	**228.666.522,86**
Borç ve Gider Karşılıkları	**238.073.168,76**

31.12.2018 tarihi itibariyle Kurumun kısa vadeli yükümlülüklerinin toplam 718.663.436,20-TL olduğu tablodan görülmektedir. Banka kredileri ile kısa vadeli dış mali borçlardan oluşan kısa vadeli mali borçları toplamı 186.252.672,66-TL olup, bunların toplam kısa vadeli yükümlülükler içerisindeki oranının %26 olduğu anlaşılmaktadır.

Uzun vadeli yükümlülüklerin ise toplam 1.787.196.239,59-TL olduğu tablodan

www.balioglu.net

görülmektedir. Uzun vadeli yükümlülükler içerisinde en yüksek meblağın 1.122.911.592,50-TL ile uzun vadeli mali borçlar olduğu anlaşılmaktadır. İlgili yükümlülükler uzun vadeli banka kredileri ve dış mali borçlardan oluşmakta olup bu miktar toplam uzun vadeli yükümlülüklerin %63'üne tekabül etmektedir.

Tablo 8: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Alacak Tablosu

KISA VADELİ ALACAKLAR	**401.029.483,18**
Faaliyet Alacakları	**256.966.994,21**
Gelirlerden Alacaklar	161.798.715,63
Takipli Alacaklar	37.743.214,72
Tecilli ve Tehirli Alacaklar	12.206.211,40
Diğer Faaliyet Alacakları	9.943.468,00
Kurum Alacakları	**35.275.384,46**
Diğer Alacaklar	**144.062.488,97**
Kişilerden Alacaklar	1.458.116,98
Devreden Katma Değer Vergisi	142.604.371,99
UZUN VADELİ ALACAKLAR	**326.897.980,29**
Faaliyet Alacakları	**50.000,00**
Gelirlerden Alacaklar	50.000,00
Kurum Alacakları	326.847.980,29

www.balioglu.net

31.12.2018 tarihi itibariyle Kurumun kısa vadeli alacaklar toplamının 401.029.483,18-TL olduğu tablodan görülmektedir. Kısa vadeli alacaklar grubunda faaliyet alacaklarının 256.966.994,21-TL olduğu, oransal olarak ise kısa vadeli alacakların %64'üne tekabül ettiği anlaşılmaktadır. Faaliyet alacakları alt grubunda ise gelirlerden alacakların 161.798.715,63-TL tutar ve %63'lük oranla alt grup içerisinde en yüksek alacak olduğu söylenebilir

Uzun vadeli alacakların ise 326.897.980,29-TL olduğu tablodan anlaşılmaktadır. Uzun vadeli alacaklar içerisinde 326.847.980,29-TL ile kurum alacakları bu grubun tamamına yakınını oluşturmaktadır.

Kurumun toplam 2.505.859.675,79-TL yükümlülüğüne karşın 727.927.463,43-TL alacağı ve toplam 1.004.966.731,70-TL bütçe geliri vardır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup

kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,

gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

· Birleştirilmiş veriler defteri.

· Geçici ve kesin mizan.

· Bilanço.

· Kasa sayım tutanağı,

· Banka mevcudu tespit tutanağı,

· Alınan çekler sayım tutanağı,

· Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

· Teminat mektupları sayım tutanağı,

· İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,

· Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

· Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

· Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum üst yönetim ve çalışanlarının iç kontrol sisteminin geliştirilmesi yönündeki pozitif ve destekleyici tavırlarının sistemin kalitesini olumlu yönde etkileyen bir yönetim anlayışı oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bu yönde atılmış adımlardan biri olan etik sözleşmelerinin imzalanması ve personel dosyalarına konulması özü itibarıyla biçimsel bir gelişmeyi yansıtsa da bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesindeki etkisi önemlidir.

İdarede, çalışanlarının katılımıyla ve ilgili mevzuat gereklilikleriyle uyumlu bir çerçevede stratejik plan ve stratejik planın yıllık uygulamasına yönelik performans programı hazırlanmış olması, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi performans yönetimini oluşturmada önemli bir adımdır. Stratejik plan amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik hedefler ve bu hedeflere ilişkin faaliyetlerin bütçe kaynaklarına ilişkin gerçeklikler çerçevesinde belirlenmesi ve sağlam kaynaklara dayandırılması da daha gerçekçi bir bütçe

oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

Bu anlamda bir diğer önemli gelişme de kurumda görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlenmiş olması ve kurumun tüm birimlerinde iş tanımlarının yapılıp iş akış şemalarının çıkarılmış olmasıdır. Belediyede ön mali kontrol İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun kurulmuş ve İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planın hazırlanmış olması önemli bir aşama olmakla beraber bu çabaların ve iç kontrollerin işlerliğinin daha üst bir seviyeye taşınabilmesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmesi, gerektiğinde planın revize edilmesi ve sonuçlarının raporlanmasıyla mümkün olacaktır.

Yukarıda belirtilen gelişmeler kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamakla beraber bu çerçeveyi destekleyecek unsurların da hayata geçirilmesi önemlidir. Bu bağlamda; yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üreten ve analiz yapma imkanı sunan yönetim bilgi sisteminin etkinliğinin geliştirilmesine yönelik adımlar İdarece atılmıştır.

www.balioglu.net

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmesi ve varsa rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunması sistemin eksik kalan yönlerini tamamlayacaktır.

Kurum kültürünün, yıllardır süregelen alışkanlıkların değiştirilmesi ve mevzuatın öngördüğü yeni yönetim anlayışına uyum sağlama çalışmalarının zorluğu ortadadır. Ancak yasal zorunluluk olarak başlatılan bu çalışmaların gerçek yarar ve değerinin, daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Burs Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ile Abone İşleri Dairesi Başkanlığından Yıl Sonu İtibariyle Alınan Alacak Bakiyesi Raporlarında Uyumsuzluk Olması

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ile Abone İşleri Dairesi Başkanlığından yıl sonu itibariyle alınan alacak bakiyesi raporlarında uyumsuzluk olduğu bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 86'ncı maddesi hükmüne göre; 120-Gelirlerden alacaklar hesabı, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılmaktadır. Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere; mizandan 120-Gelirlerden alacaklar hesabını inceleyen bir mali tablo kullanıcısı Kurumun vadesi 1 yılın altındaki tahakkuk etmiş alacaklarını ve tahakkuk etmiş bu alacaklardan yapılmış olan tahsilatları görmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BUSKİ Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde Abone İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri belirtilmiştir. Bunlardan biri de Kurum adına abonelerce tüketilen içme suyu ve atık su miktarını tespit ederek tahakkukunu yapmak, bu tahakkuka göre borçlarını belirlemek ve tüketim bildirimlerini abonelere ulaştırmaktır.

Aynı Yönetmelik'in 14'üncü maddesinde mevzuatı çerçevesinde ilgili birimlerce tarh ve tahakkuku yapılıp tahsil edilebilir hale gelen İdare gelirlerinin tahsili ve takibi ile idarenin muhasebe hizmetini yürütmek Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

Abone İşleri Dairesi Başkanlığından alınan "Yıl sonu İtibariyle Bakiye Raporu" bakiyesi 212.870.104,37 TL, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığından alınan mizanda 120-Gelirlerden alacaklar hesabının borç bakiyesi 211.074.317,94 TL'dir.

Dolayısıyla Abone İşleri Dairesi Başkanlığından alınan "Yıl sonu İtibariyle Bakiye Raporu" bakiyesi ile Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığından ayrı alınan mizanın 120-Gelirlerden alacaklar hesabının borç bakiyesi arasında 1.795.786,43 TL'lik bir fark bulunmaktadır. Bu şartlarda Kurumun fiili alacak durumu ile muhasebe kayıtları arasında bir

uyumsuzluktan dolayı 120-Gelirlerden alacaklar hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ile Abone İşleri Daire Başkanlığından alınan yılsonu itibariyle alınan alacak bakiyesi raporlarındaki farkın nedenlerinden biri olan İcra Tahsilatları günlük muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. Farklılıkların diğer nedenlerinin tespit çalışmaları devam etmekte olup, en kısa sürede tamamlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ile Abone İşleri Daire Başkanlığından alınan yılsonu itibariyle alınan alacak bakiyesi raporlarındaki farkın düzeltilmesi için gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiş olsa da bu durum BUSKİ'nin 2018 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır. Bu itibarla belirtilen bu iki daire başkanlığından alınan borç bakiyeleri arasında 1.795.786,43 TL'lik bir farktan dolayı 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı.gerçek değerini yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Tahsis Edilen Bazı Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kurumun, tahsise konu olan taşınmazlarının incelenmesi sonucunda başka kamu idarelerine tahsis ettiği bazı taşınmazların muhasebe kayıtlarında görülmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "250-Arazi ve arsalar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 188'inci maddesinde: *"Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."*

"252-Binalar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 192'nci maddesinde: "*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."*

ifadeleri yer almaktadır.

Kamu idarelerine ait mali tabloların doğru ve güvenilir bir şekilde üretilebilmesi amacıyla tahsise konu olan taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir. Bunu temin etmek için Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yardımcı hesaplar belirlenmiş ve Mahalli İdareler Detay Hesap Planında 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri, 252-Binalar ve 500-Net Değer Hesaplarının alt kodlarına eklenmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 250 ve 252 No'lu hesaplarda kayıtlı olan taşınmazlardan tahsise konu olan taşınmaz varsa;

www.balioglu.net

1- Kamu idaresine başka kamu idaresinden taşınmaz tahsis edildiğinde ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar/252-Binalar (03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) Hesabına borç, 500 Net Değer (12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) Hesabına alacak, varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarı 500-Net Değer (Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları) hesabına borç 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak,

2- Kamu idaresi mülkiyetindeki taşınmazı başka idareye tahsis ettiğinde ise 500-Net Değer (Tahsis Edilen Taşınmazlar) hesabına borç, ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar/252 Binalar (Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar) hesabına alacak, varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına (13.Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) alacak,

kayıtlarının yapılmasının gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 187'nci maddesinde mevcut olan fakat hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanlar tahakkuk birimince bildirildikçe, muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı yer almaktadır.

www.balioglu.net

İdarenin taşınmazlarının tahsise konu olması durumunda yukarıda belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Muhasebe kaydının belirtilen şekilde yapılmaması mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacaktır.

Yapılan incelemeler sonucunda BUSKİ'nin 250.02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar detay kodunda 2.704.971,04-TL değerindeki taşınmazının başka idarelere tahsis ettiği görülmesine rağmen rayiç değeri 18.316.080,10-TL ve maliyet bedeli 2.562.798,95-TL değerindeki tahsis edilen 39 adet taşınmazın kayıtlarda eksik yer aldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, Kurumun tahsise konu taşınmazlarının yukarıda belirtildiği şekilde muhasebe kayıtlarıma alınmaması nedeniyle 250-Arazi ve Arsalar Hesabının 20.878.879,05-TL eksik gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Konu ile ilgili gerekli özen ve hassasiyet gösterilmektedir. Taşınmazlara ait değerlerin tam anlamıyla muhasebe kayıtlarına alınması için İç Denetim Birimi Başkanlığı nezaretinde ve ilgili daire başkanlarından oluşan Taşınmaz Kayıt Komisyonu kurulmuştur. Komisyon çalışmaları devam etmekte olup, tamamlandığında kurumumuzca kamu idarelerine tahsis edilen veya kurumumuza tahsis edilen taşınmazlar ile idare

mülkiyetindeki taşınmazlar bulguda belirtilen şekilde muhasebe kayıtlarına alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tahsise konu taşınmazlarla ilgili gerekli işlemleri yapacağını ifade etmiştir. İdarenin başka kamu idaresine tahsis ettiği taşınmaz varsa ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar/252-Binalar Hesabına (02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar) alacak 500-Net Değer Hesabına (11 Tahsis Edilen Taşınmazlar) borç, varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarı 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına (13 Tahsis Edilen Taşınmazla İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) alacak kaydının yapılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kurumun İller Bankasına Sermaye Katılım Payı Olarak Yatırmış Olduğu Tutarların İller Bankası Anonim Şirketinin Sermayedarları Arasından Çıkartılmış Olmasına Rağmen Halen Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Kayıtlı Olması

www.balioglu.net

Mülga 4759 sayılı İller Bankası Kanunu'na göre Kurum, 2011 yılına kadar İller Bankasının sermayesine iştirak etmiş 2005-2011 yıllarında 19.887.076,99-TL sermaye payı yatırmıştır. Söz konusu sermaye paylarının 3.349.863,37 TL'lik kısmı 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle, 16.537.213,62 TL'lik kısmı ise ödemelerin yapıldığı tarihlerde gider kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilmiştir. 26.11.2011 tarih ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun ile BUSKİ Bankanın sermayedarları arasından çıkartılmıştır.

Mülga 4759 sayılı İller Bankası Kanunu'nun 1'inci maddesiyle İller Bankası bütün işlemlerinde özel hukuk hükümleriyle bu Kanuna bağlı olmak üzere kurulmuştur. Aynı şekilde, 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 13'üncü maddesine göre Banka, bu Kanunda yer alan hükümler dışında, Bankacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve diğer kanunların ilgili hükümlerine tabidir. Dolayısıyla, 6107 sayılı Kanun ile kurulan İller Bankası Anonim Şirketi de kendi Kanunu ve özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermektedir.

Mülga 4759 sayılı İller Bankası Kanununun 3'üncü maddesine göre BUSKİ Bankanın sermayedarları arasında yer almış ve 2005-2011 yılları arasında 19.887.076,99-TL sermaye payı olarak yatırmıştır. 6107 Sayılı Kanun ile İller Bankası A.Ş. için yeni bir sermaye yapısı belirlenmiş, BUSKİ bu yapı içerisinde yer almamış, dolayısıyla sermayedarlar arasından

çıkartılmıştır. 6107 sayılı Kanunda sermayedarlar arasından çıkartılan idarelerin sermaye paylarına ilişkin özel bir düzenlemeye yer verilmemiş, bu Kanun'un Geçici 5'inci maddesi ile kaldırılan İller Bankasının tüm hak ve yükümlülüklerinin İller Bankası Anonim Şirketine geçtiği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, İller Bankasının ve İller Bankası Anonim Şirketinin sırasıyla Mülga 4759 sayılı ve 6107 sayılı Kanunlar ve özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterdiği düşünüldüğünde BUSKİ'nin sermayedarlar arasından çıkartılmasının sonucu olarak 2005-2011 yılları arasında sermaye payı olarak yatırdığı tutarların İller Bankası Anonim Şirketi tarafından BUSKİ'ye iade edilmesi gerekmektedir.

İdare söz konusu durumun sonucu olarak yatırılmış olan sermaye paylarını İller Bankası Anonim Şirketinden talep etmiştir. Ancak, Banka cevabi yazısında söz konusu ödemelerin iade edilmesinin mümkün olmadığını ifade etmiş ve ödemeyi yapmaktan kaçınmıştır. Söz konusu belirsizliğin giderilmesi için İdarenin hukuki süreç başlatmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, hukuki süreç sonuçlanıncaya kadar İller Bankasına yatırılmış olan tutarların 140-Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Bu nedenle, 19.887.076,99-TL'lik tutarın 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, 3.349.863,37 TL'lik tutarın 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına alacak ve önceki dönemlerde giderleştirilen tutarın düzeltilmesi amacıyla 16.537.213,62 TL'lik tutarın 600-Gelirler Hesabına alacak kaydının yapılması gerekmektedir.

Yukarıdaki açıklamalara göre, kurum bilançosunda 140-Kişilerden Alacaklar Hesabının bakiyesinin 19.887.076,99 TL düşük, 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bakiyesinin 3.349.863,37 TL fazla ve 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı bakiyesinin 16.537.213,62 TL düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Kamu idareei cevabında; "Konu hakkında İller Bankası Anonim Şirketi ile görüşmeler devam etmekte olup, görüşmelerin sonucuna gore gerekli işlemler ve ilgili muhasebe kayıtları yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, sermaye payı olarak yatırılmış olan tutarın ödenmesi için görüşmelerin devam ettiğini ve gerekli işlemlerin yapılacağını ifade etmektedir. Bu itibarla 2018 yılı içerisinde anılan alacağa ilişkin gerekli muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle, mali tablolarda 140- Kişilerden Alacaklar Hesabı bakiyesi 19.887.076,99 TL eksik, 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bakiyesi 3.349.863,37 TL fazla ve 590-Dönem

Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı bakiyesi 16.537.213,62 TL eksik gösterilmesine neden olunmuştur.

BULGU 4: Tahsil Edilen Kaynak Suları Kira Gelirlerinden İlgili Belediyelerine Pay Ayrılmaması

Tahsil edilen kaynak suları kira gelirlerinden ilgili belediyelere pay ayrılmamıştır.

167 sayılı Yer Altı Suları Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesi hükmü gereği kiraya verilen yer altı ve kaynak sularından elde edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilmesi gerekmektedir.

Su kaynaklarının kiralanması nedeni ile gelir elde eden BUSKİ Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili belediyelere mevzuatta belirtilen oranlarda herhangi bir pay ayrılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesinde 363-Kamu idareleri payları hesabının niteliği ile ilgili;

"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."

denilmektedir.

Mezkur Yönetmelik'te 363-Kamu idareleri payları hesabının işleyişi ile ilgili; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan ise 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri doğrultusunda aşağıda ayrıntısı gösterilen kaynak suları kira gelirinden ilgili belediyelere payların gönderilmemesi sonucu Kurumun 2018 yılı mali tablolarında 363-Kamu idareleri payları hesabı ile 630-Giderler Hesabı 9.574.459,15 TL eksik görünmektedir. Ayrıca yıllar itibarıyla dağılımı gösterilen toplam 31.138.922,30 TL'lik kaynak suları kira paylarının ilgili belediyesine gönderilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 9: Kaynak Sularından İlçe Belediyelerine Verilmesi Gereken Kira Payları Tablosu

İLÇE BELEDİYELERİ	2014 (TL)	2015 (TL)	2016 (TL)	2017 (TL)	2018 (TL)	İLÇELER TOPLAMI (TL)
Kestel	2.423.316,68	3.677.276,75	3.744.196,93	4.056.743,35	4.912.999,50	**18.814.533,22**
Osmangazi	125.085,97	209.527,82	384.945,33	547.712,10	629.275,39	**1.896.546,61**
İnegöl	495.329,06	730.347,73	1.585.118,60	2.507.053,93	3.645.043,13	**8.962.892,46**
M.K. Paşa	42.782,46	75.800,99	79.218,66	59.199,23	82.677,13	**339.678,47**
Yıldırım	128.061,72	170.448,02	247.041,24	275.256,57	304.464,00	**1.125.271,54**
YILLAR TOPLAMI (TL)	**3.214.575,89**	**4.863.401,31**	**6.040.520,77**	**7.445.965,18**	**9.574.459,15**	**31.138.922,30**

Kamu idaresi cevabında; Tahsil edilen kaynak suları kira gelirlerinden ilgili belediyelerine pay ayrılarak ilgili muhasebe kayıtları yapılacaktır. Kurumumuzun gelir gider dengesinin sağlanmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, gelir gider dengesinin sağlanması halinde ayrılan payların ilgili belediyesine gönderilmesi hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve bu konuda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiştir. Ancak bu durum rapor ekinde yer alan 2018 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır. Bu itibarla mali tablolarda 363-Kamu idareleri payları hesabı ile 630-Giderler Hesabı 9.574.459,15 TL eksik yer almıştır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yağmur Sularının Uzaklaştırılması Çalışmalarına İlişkin Olarak Verilen Tazmin Hükmünün Bir Kısmının Bursa Büyükşehir Belediyesinden Alınan Taşınmazlarla Takas Yoluyla İnfazının Yapılması

A) Kişi Borcunun Tahsil Edilmemesi

İdare tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesinden yağmur sularının uzaklaştırılması bedeline karşılık olarak alınan 375 adet taşınmazla, Sayıştay ilamına konu olan kişi borcu takas edilmiştir.

Yağmur sularının uzaklaştırılması için 2004-2011 yılları arasında yapılan toplam

www.balioglu.net

254.269.587,29-TL tutarındaki Bursa Büyükşehir Belediyesinden alacağın tahsil edilmemesi sonucunda Sayıştay 6. Dairesi tarafından söz konusu tutarla ilgili olarak 12.11.2015 tarihinde 275 Karar, 58 ilam numaralı kararıyla tazmine hükmolunmuştur.

İdarece tazmin hükmüne konu olan tutar 139 ve 239-Diğer kurum alacakları hesabına kaydedilmiştir. Söz konusu tutarla ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 110'uncu maddesinde belirtildiği üzere; Sayıştay ve diğer mahkemelerce verilip kuruma tebliğ olunan ilamlar neticesinde yapılması gereken, tazmin tutarının, 140-Kişilerden alacaklar hesabına borç kaydı yapılmasıdır. Tazmin konusu tutar kurum alacağı olmayıp Sayıştay ilamına konu olan kişi borcu olduğundan İdare tarafından 139 ve 239-Diğer kurum alacakları hesabında izlenmesi mümkün değildir.

Diğer yandan tazmin hükmü verilen alacağın 200.000.000,00-TL'lik kısmıyla ilgili olarak BUSKİ Yönetim Kurulu 28/11/2017 tarih ve 928 sayılı kararıyla, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 24.11.2017 tarih ve 2017/1405 E. 3320 sayılı kararına istinaden 375 adet taşınmazı yağmur sularının uzaklaştırılmasından kaynaklı alacağına karşılık almıştır. Bu şekilde yağmur sularının uzaklaştırılmasına ilişkin alacağın ilgili kısmı 139-Diğer kurumlardan alacaklar hesabından çıkarılıp Belediyeden alınan taşınmazlar 250-Arazi ve arsalar hesabına kaydedilmek suretiyle borç kapatılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedilen BUSKİ Yönetim Kurulu kararından anlaşıldığı üzere Sayıştay ilamıyla tespit edilen kamu zararına ilişkin kişi borcu, alacağa karşılık devralınan taşınmazlarla takas edilerek kapatılmıştır. Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Yönetmelikte takas;

''Takas suretiyle tahsilat

MADDE 14- (1) Kamu zararı alacakları, sorumluların ve ilgililerin kamu idaresiyle olan özel hukuk ilişkilerinden doğan alacaklarından 818 sayılı Kanun hükümlerine göre takas suretiyle tahsil edilebilir.

(2) Takas suretiyle tahsil için;

a) Alacaklı kamu idaresi ile sorumlu ve/veya ilgilinin karşılıklı olarak alacaklı ve borçlu durumunda olmaları,

b) Takas edilecek borç ve alacağın nakit olması,

c) Takas edilecek borç ve alacağın her ikisinin de vadesinin gelmiş olması,

ç) Takas yapılmadan önce sorumluya ve/veya ilgiliye alacağının borcuna takas suretiyle mahsup edileceğinin bir yazı ile bildirilmesi veya alacağını talep ettiği zaman borcu ile takas edileceğinin beyan edilmesi,

gerekir.

…''

şeklinde düzenlenmiştir.

Yönetmelik maddesinden anlaşılacağı üzere, borcun takas yöntemiyle tahsili için; borcun ve alacağın karşılıklı olması, nakit olması, vadesinin gelmiş bulunması ve takas beyanın olması gerekir.

Yönetmelik'te atıf yapılan mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun yerine yürürlüğe konulan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 139'uncu maddesine göre takas;*''iki kişinin, karşılıklı olarak bir miktar para veya özdeş diğer edimleri birbirine borçlu oldukları takdirde, her iki borç da muaccel olması durumunda başvurulabilecek borcu sona erdirme yöntemidir.''*

2004-2011 yıllarını içeren alacağın Bursa Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmemesi sonucunda, Sayıştay tarafından hükmolunan toplam 254.269.587,29-TL tazmin tutarı İdare tarafından 140-Kişilerden alacaklar hesabında takip edilmemiş ve tazmin olunan tutara ilişkin olarak sorumlulardan ve/veya ilgililerden herhangi bir tahsilat yapılmamıştır.

İdarenin Bursa Büyükşehir Belediyesinin borcuna karşılık taşınmaz devralarak takas yönetimini kullanması ve Sayıştay tarafından hükmolunan tazmin kararından doğan kişi borcunu bu şekilde kapatması mevzuata aykırıdır.

Sayıştay tarafından tazmin hükmü verilen tutarın 140-Kişilerden alacaklar hesabında takip edilmesi gerekirken 200.000.000,00-TL'lik kısmı 139; kalan 54.269.587,29-TL'lik kısmı ise 239-Diğer kurum alacakları hesabında takip edilmek suretiyle 140-Kişilerden alacaklar hesabı 254.269.587,29-TL eksik gösterilmiştir.

B) Kurum Tarafından Alınan Taşınmazların Değer Tespitinin Hatalı Yapılması

Kurum tarafından 2004-2011 yılları arasında yapılan yağmur sularının uzaklaştırılması karşılığında alınan, Bursa Büyükşehir Belediyesince 200.000.000,00-TL kıymet takdir edilen 375 adet taşınmazla ilgili değer tespitleri hatalı yapılmıştır.

www.balioglu.net

BUSKİ Yönetim Kurulunun 28.11.2017 tarih ve 928 sayılı kararıyla 200.000.000,00-TL'lik taşınmaz, 2004-2011 yılları arasında yapılan yağmur sularının uzaklaştırılmasından kaynaklı alacağına karşılık olarak, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 24.11.2017 tarih ve 2017/1405 E. 3320 sayılı kararına istinaden Bursa Büyükşehir Belediyesinden alınmıştır.

Taşınmazların 197.982.750,00-TL'lik kısmı 31.01.2018 ve 24.07.2018 tarihli, 2221 ve 13502 numaralı yevmiyelerle kayıtlara alınıp 250-Arazi ve arsalar hesabına kaydedilmiştir.

375 adet taşınmazla ilgili olarak yapılan değer tespitinin, taşınmazları veren Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 2942 sayılı Kanun'un 8'inci maddesine göre yapıldığı anlaşılmıştır. 2942 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin 2 inci fıkrasında:

"…

Kamulaştırma kararının alınmasından sonra kamulaştırmayı yapacak idare, bu Kanunun 11 inci maddesindeki esaslara göre ve konuyla ilgili uzman kişi, kurum veya kuruluşlardan da rapor alarak, gerektiğinde Sanayi ve Ticaret Odalarından ve mahalli emlak alım satım bürolarından alacağı bilgilerden de faydalanarak taşınmaz malın tahmini bedelini tepit etmek üzere kendi bünyesi içinden en az üç kişiden teşekkül eden bir veya birden fazla kıymet takdir komisyonunu görevlendirir.

…''

hükmü yer almaktadır.

Büyükşehir Belediyesi tarafından ise kıymet takdir komisyonu oluşturulmasına rağmen Belediye bünyesinde teşkil eden bir komisyon tarafından taşınmazların bedeli, 2942 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde ifade edilen uzman kişi, kurum veya kuruluşlardan alınan rapor ya da Sanayi ve Ticaret Odalarından ve mahalli emlak alım satım bürolarından alınan bilgiler olmadan ve arsa ve parsel bazında değerleme yapılmadan taşınmazların olduğu mahallerde ortalama bir bedel takdir edilerek tespit edilmiştir. Taşınmazlardan 371 parselin sulama göletlerinden oluştuğu, bunların taşınmazın bulunduğu mahallerin değerini yansıtmadığı için bunlarla ilgili sağlıklı değer tespitinin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ''Maddi duran varlıklarım kayıt değerleri'' başlıklı 26'ncı maddesinde herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirileceği, varlığın gerçeğe uygun değeri bilinemiyorsa idarece tespit edilen değerinin esas alınacağı belirtilmiştir. Yine aynı

www.balioglu.net

Yönetmeliğin ‘’Tanımlar’’ başlıklı 4 üncü maddesinin n) alt bendinde gerçeğe uygun değer; *‘’piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutar’’* olarak tanımlanmıştır.

Yağmur sularının uzaklaştırılması borcuna karşılık taşınmazları kabul eden BUSKİ tarafından taşınmazlarla ilgili olarak bir değerleme yapılmamış, borçlu idare tarafından taşınmazlarla ilgili olarak belirlenen değer kabul edilmiştir. Değer tespitlerinin Mezkur Yönetmelik’te ifade edildiği gibi *‘’muvazaasız’’* ve *‘’bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında’’* yapılmadığı açıktır.

Yapılan değerleme neticesinde 250-Arazi ve arsalar hesabının 197.982.750,00-TL’lik kısmının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; ‘‘**A) Kişi Borcunun Tahsil Edilmemesi**

Sayıştay tarafından tazmin hükmü verilen yağmursularının uzaklaştırılması giderlerine ait tutar Bursa Büyükşehir Belediyesince kurumumuza devredilen 373 adet taşınmaz bedeli karşılığında mahsup edilen tutar takip edilen 139 ve 239 kurum alacakları hesabından kapatılmış, kalan 2 adet taşınmazın devir işlemleri devam etmekte olup, bundan sonra Sayıştay tarafından tazmin hükmü verilen tutarlar 140 kişilerden alacaklar hesabında takip edilecektir.

B) Kurum Tarafından Alınan Taşınmazların Değer Tespitinin Hatalı Yapılması

Yağmursuyu uzaklaştırma çalışmalarında yapılan harcamaların tutarı olan 200.000,000 TL bedele mukabil Büyükşehir Belediye Meclisinin 24.11.2017 tarih ve 2017/1405 Esas Sayılı kararı İle listedeki taşınmazların BUSKİ Genel Müdürlüğüne devrinin yapılmasına karar verlimiştir.

Söz konusu Meclis Kararı gereği ilgili taşınmazların devrinin yapılması yönelik olarak alınan 28.11.2017 Tarih ve 928 Sayılı Yönetim Kurulu kararına göre parsellerin tescil işlemlerinin yapılması talep edilmiş olup 373 adet parselin tescil işlemi tamamlanmıştır.’’ denilmektedir.

Sonuç olarak bulgunun A) bölümünde belirtilen hususlara ilişkin cevabında Kamu İdaresi, bulgu konusuyla ilgili bir işlem tesis etmeyeceğini ifade etmektedir. Yağmur sularının uzaklaştırılması için 2004-2011 yılları arasında yapılan 254.269.587,29-TL tutarındaki Bursa Büyükşehir Belediyesinden alacağın tahsil edilmemesi sonucunda Sayıştay 6. Dairesi tarafından verilmiş ilama dayalı bir tazmin hükmü bulunmaktadır. Bulguda ifade edildiği üzere

www.balioglu.net

ilama dayalı alacağın taşınmaz alınmak suretiyle kapatılması hukuka uygun değildir. Kamu idaresi, bundan sonra Sayıştay tarafından tazmin hükmü verilen tutarların 140-Kişilerden Alacaklar hesabında takip edileceğini belirtmekte, ilama dayalı alacağın taşınmaz alınmak suretiyle kapatıldığı ifade etmektedir. Verilen cevabın bulgu konusu hususu karşılamadığı açıktır. İdarece, tazmin hükmüne konu olan tutar 139 ve 239-Diğer kurum alacakları hesabından kapatılarak çıkarılmış olsa da, söz konusu tutarla ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 110'uncu maddesinde belirtildiği üzere; Sayıştay ilamları neticesinde yapılması gereken, tazmin tutarının, 140-Kişilerden alacaklar hesabına borç kaydı yapılmasıdır. Tazmin konusu tutar kurum alacağı olmayıp Sayıştay ilamına konu olan kişi borcu olduğundan İdare tarafından ilama dayalı borca karşılık taşınmaz alınarak kapatılması mümkün değildir. Bu itibarla 140-Kişilerden alacaklar hesabının 2018 yılı mali tablolarında 254.269.587,29 TL eksik gösterilmesine neden olunmuştur.

Bulgunun B) bölümünde belirtilen hususlar ilgili Kamu İdaresi, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla taşınmazların devrinin yapıldığını BUSKİ Yönetim Kurulu kararıyla da tescil işlemlerinin gerçekleştirildiği ifade etmiştir. Verilen cevabın bulgu konusu hususu karşılamadığı görülmektedir. Yağmur sularının uzaklaştırılması borcuna karşılık alınan 375 adet taşınmazsın değer tespiti 2942 sayılı Kamulaştırma Kanuna göre yapılmamıştır. Ayrıca değer tespitinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde ifade edildiği gibi *''muvazaasız''* ve *''bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında''* yapılmadığı açıktır. 2018 yılı mali tablolarında yer alan 250-Arazi ve arsalar hesabı gerçek değeri yansıtmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 2: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde İhale Edilen İşlerde Yeni Birim Fiyatların Hatalı Tespit Edilmesi

Kurum tarafından gerçekleştirilen yapım işlerinde yaklaşık maliyetin hesabında BUSKİ tarif, analiz ve rayiçleri dikkate alınırken bu işler ile ilgili yeni birim fiyatların tespitinde BUSKİ tarif, analiz ve rayiçleri kullanılmayıp bedeli yüksek olan İller Bankası ve diğer kamu kurumlarının tarif, rayiç ve analizleri kullanılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere

açıklanmaz."

hükmü yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti ile ilgili 10'uncu maddesinde;

"(1) İdarelerce, ihale konusu işin yaklaşık maliyetine ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde;

a) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlerin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler,

c) İlgili meslek odaları, üniversiteler veya benzeri kuruluşlarca belirlenerek yayımlanmış fiyat ve rayiçler,

ç) Yüklenici veya alt yüklenici olarak faaliyet gösteren, konusunda deneyimli kişi ve kuruluşlardan alınacak, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlere ilişkin maliyetler,

d) İdarenin piyasa araştırmasına dayalı rayiç ve fiyat tespitleri,

esas alınır.

(2) İdareler, yaklaşık maliyete ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen fiyat ve rayiçlerin birini, birkaçını veya tamamını herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabilirler."

ifadesi yer almaktadır. Dolayısıyla idareler yaklaşık maliyet hesabı yaparken rayiçler için mezkur madde de öngörülen sıraya uymak zorunda değildir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22'inci maddesinin 2'inci fıkrasında;

"(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

www.balioglu.net

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler."

denilmektedir.

Bu madde fıkrasında sayılan analizler aynı zamanda üstünlük sıralamasını göstermekte olup, yeni birim fiyata uygun olması kaydıyla daha üstte yer alan analizin kullanılması zorunludur.

Mezkur Genel Şartname'nin 22'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında uygulanacak rayiçlerle ilgili;

"(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm çerçevesinde İdarelerin uygulanacak rayiçler ile ilgili olarak kaynakların ekonomik kullanılması ilkesi dikkate alınarak karar vermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından gerçekleştirilen yapım işlerinde yaklaşık maliyet hesabında

www.balioglu.net

BUSKİ Genel Müdürü tarafından görevlendirilen BUSKİ'de görevli personelden oluşan komisyonca hazırlanan ve her yıl güncellenen tarif, analiz ve rayiçler dikkate alınırken bu işlerle ilgili yeni birim fiyatların tespitinde bedeli daha yüksek olan İller Bankası ve diğer kamu kurumlarının tarif, analiz ve rayiçlerinin kullanıldığı dolayısıyla kurumun daha yüksek maliyetlere katlanmak zorunda bırakıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen hususlarda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmektedir. Bununla birlikte 4734 sayılı Kanunu'nun 9'uncu, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 10'uncu ve 5018 sayılı Kanunu'un 8'inci maddeleri çerçevesinde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılması ilkeleri çerçevesinde hareket edilmelidir.

BULGU 3: Teklif Birim Fiyatlı İhalelerde Birim Fiyat Teklif Cetvelinde Yer Alan Bazı İmalat Kalemlerinin İşe Ait Projelerle Uyumsuz Olması

www.balioglu.net

İdarece teklif birim fiyat esasına dayalı bazı yapım işlerinde teklif mektubu ekinde yer alan Birim Fiyat Cetvelinde bir kısım imalat kalemine ait imalat miktarının işe ait projelerde ön görülenden daha fazla yazıldığı bir kısmının ise projelerde hiç yer almamasına rağmen yaklaşık maliyet hesabına dahil edilerek istekliler tarafından ihale teklif mektubu ekinde yer alan birim fiyat teklif cetveline dahil edildiği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde yaklaşık maliyet; *"mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece her türlü fiyat araştırması yapılarak KDV hariç olmak üzere hesaplanan ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilen, ihale ve ön yeterlik ilanlarında yer verilmeyen, isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmayan, ihale konusu işin öngörülen bedelini ifade eder",* şeklinde tanımlanmıştır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler" başlıklı 8'inci maddesinde

"(1) İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.

(2) Ön ilan yayımlanmadan önce yapı tekniği ve ihtiyaç programına göre tahmin edilen fiziki miktar veya kapsam esas alınarak hesaplanan yaklaşık maliyet, ihale veya ön yeterlik ilanı öncesi gerekiyorsa yeniden hesaplanır.

(3) İhale konusu işin bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olduğu hallerde, yaklaşık maliyet her bir kısım için ayrı ayrı olmak üzere işin tamamı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) İhale konusu işin bünyesine girecek veya yardımcı olarak kullanılacak malzeme, araç, teçhizat, makine ve ekipman gibi unsurların idare tarafından verilmesi durumunda; yaklaşık maliyet, bu unsurların bedeli hariç tutularak hesaplanır ve bu unsurların listesi yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekine konulur.

denilmektedir.

Yaklaşık maliyet hesaplanırken önemli olan husus yapım işine ilişkin maliyeti etkileyecek tüm unsurların dikkate alınarak, gerçekçi şekilde ve dayanakları ile birlikte hesaplanmasıdır.

www.balioglu.net

Yaklaşık maliyet kavramı, ödenek kontrolünde, gereken yatırım programının yapılmasında ve ihale usulünün, ilan sürelerinin, yeterlik kurallarının, itirazen şikâyet başvuru bedelinin belirlenmesinde, yerli istekliler lehine uygulanabilecek fiyat avantajının ve tekliflerin değerlendirilmesi hususlarında baz alınmaktadır.

4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."*

Yine 4734 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinde ise *"İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir."*

denilmektedir.

İlgili maddelerden de anlaşıldığı üzere, yaklaşık maliyetin hatalı tespit edilmesi nedeniyle taraflardan birisinin zarara uğraması halinde, zarara yol açan işlemi yapan görevliler hakkında idari soruşturma açılabilecek, cezai kovuşturma yapılabilecek ve ortaya çıkan zarar kendilerine tazmin ettirilebilecektir.

İdare tarafından bazı Su Alma Yapılarına ilişkin teklif birim fiyat esasına dayalı yapım ihalelerinde yaklaşık maliyete ihale konusu işin bünyesinde hem yer almayan imalat kalemleri dahil edilmiş hem de ihale konusu işin bünyesinde yer alan bazı imalat kalemlerinin ise miktarları projede öngörülenden daha fazla alınmak suretiyle yaklaşık maliyetin daha yüksek çıkmasına neden olunduğu, dolayısıyla ihale teklif mektubuna ekli birim fiyat teklif cetvelinde bu miktarlar üzerinden teklif verildiği için ihalelerde, saydamlık, rekabet ve güvenirlilik ilkelerine uyulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen hususlarda gereken hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiş olsa da 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde belirtildiği üzere yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri çerçevesinde hareket etmelidirler.

www.balioglu.net

BULGU 4: BUSKİ Tarafından Abonelerden Tahsil Edilen, Evsel Katı Atık Toplama, Taşıma ve Bertaraf Ücretinin İlgili Belediyelere Eksik Gönderilmesi

Kurum tarafından abonelerden tahsil edilen, evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti belediyelere eksik gönderilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı ifade edilmiştir.

27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Atık Su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; "*Tam maliyet esaslı*

tarife: Atık su ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlananlara yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretler listesini" denilerek bu hizmet maliyetine katlanan idarenin bu maliyetini bu hizmetlerden yararlananlardan alması gerektiği belirtilmiştir.

2872 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin on birinci fıkrasında aynen: *"Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz."* denilerek belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, BUSKİ tarafından ayrıntısı aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere su faturaları üzerinden toplamış olduğu evsel katı atık bedellerini ilgili belediyelere eksik gönderdiği görülmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Eksik Gönderilen Evsel Katı Atık Bedelleri Tablosu

BELEDİYELER	AĞUSTOS (TL)	EYLÜL (TL)	EKİM (TL)	KASIM (TL)	TOPLAM KALAN (TL)
OSMANGAZİ BEL.	2.610.231,62	3.809.783,47	4.015.834,51	3.628.236,35	**14.064.085,95**
YILDIRIM BEL.	0,00	692.284,12	2.537.184,61	2.304.609,80	**5.534.078,53**
NİLÜFER BEL.	0,00	1.360.167,52	2.249.857,88	2.037.858,18	**5.647.883,58**
GEMLİK BEL.	0,00	195.579,95	377.061,06	332.546,56	**905.187,57**
GÜRSU BEL.	0,00	21.561,83	245.373,23	213.068,54	**480.003,60**
KESTEL BEL.	0,00	0,00	80.951,24	162.167,99	**243.119,23**
MUDANYA BEL.	0,00	347.151,09	421.442,03	336.419,13	**1.105.012,25**
İNEGÖL BEL.	0,00	332.222,57	784.358,70	678.863,48	**1.795.444,75**
KELES BEL.	0,00	6.727,74	7.802,60	6.560,87	**21.091,21**
İZNİK BEL.	0,00	0,00	103.095,86	110.574,53	**213.670,39**
BÜYÜKORHAN BEL.	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,00**
ORHANELİ BEL.	0,00	24.394,22	21.884,30	21.802,06	**68.080,58**

ORHANGAZİ BEL.	0,00	0,00	96.193,64	243.303,86	**339.497,50**
HARMANCIK BEL.	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,00**
YENİŞEHİR BEL.	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,00**
M.KEMALPAŞA BEL.	0,00	34.508,57	332.686,17	307.273,84	**674.468,58**
KARACABEY BEL.	0,00	82.141,38	227.421,09	185.319,15	**494.881,62**
TOPLAM	**2.610.231,62**	**6.906.522,46**	**11.501.146,92**	**10.568.604,34**	**31.586.505,34**

Kamu idaresi cevabında; "Genel müdürlüğümüz tarafından abonelerden tahsil edilen Evsel Katı Atık Toplama, Taşıma ve Bertaraf ücreti Belediyelere eksik gönderilmemekte, ancak tahsil edilen tutarların zamanında ödenmesi için, gelir gider dengesinin sağlanmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, ödemelerin zamanında yapılabilmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; su faturaları üzerinden tahsil edilen tutarların zamanında ödenmesi için, gelir gider dengesinin sağlanmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, ödemelerin zamanında yapılabilmesi için gerekli hassasiyet gösterileceği belirtilmiştir. Ancak evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf hizmetleri için gerekli olan maliyetlere ilçe belediyeleri katlanmaktadır. Dolayısıyla BUSKİ'nin de su faturaları üzerinden toplamış olduğu evsel katı atık bedellerini ilgili belediyelere zamanında ve tamamını göndermesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında, nakit yetersizliğinden dolayı 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında, "*Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük*

getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir" hükmü yer almaktadır. Aynı Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında ise, muhasebe yetkililerinin yukarıda yer verilen fıkradaki ödemeye ilişkin hükümlerden dolayı sorumlu olacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320 Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 249'uncu maddesinin "Bütçe emanetlerinden yapılacak ödemeler" başlıklı (b) fıkrasında da, *"Bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Bütçe emanetlerine alınan tutarlar muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenir."* denilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde alınan mal, hizmet veya yapım işi karşılığı ödenecek tutarlar 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilir ve ödemeler giderin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilir. Emanet hesabında izlenen giderlerin ödenmesi işleminin, kayda alınma sırasına göre gerçekleştirilmesinden ise muhasebe yetkilisi sorumludur.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, satıcılara olan borçları gösteren 320 Hesabından yapılan ödemelerin mevzuat hükümlerine aykırı olarak muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir. İdareye iş yapanların alacaklarını zamanında tahsil edemedikleri için açacakları davalar nedeniyle oluşacak mahkeme giderlerinden, borçları kayıt sırasına göre ödemeyenler ile bunu kontrol etmeyenlerin sorumlu olacağı da açıktır.

Kamu idaresi cevabında; "Genel müdürlüğümüz tarafından bundan sonraki yapılacak olan ödemelerde muhasebe kayıtlara alınma süresine göre ödeme yapılması hususuna uyulması konusunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edildiğinden bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Evsel Katı Atık Bertaraf Ücretlerine İlişkin Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Tahsil Edilen Katma Değer Vergisinin İlçe Belediyelerine Gönderilmemesi

İlçe belediyeleri adına su faturaları üzerinden tahsil edilen evsel katı atık bertaraf

ücretlerine ilişkin katma değer vergisi, BUSKİ tarafından ilçe belediyelerine gönderilmemiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11 inci maddesinde;

"Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz."

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda ifade edilen Kanun maddesine istinaden 27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin "Evsel katı atık tarife türleri" başlıklı 20 nci maddesinde;

"(1) Evsel katı atık hizmetleri atık miktarı belirleme yöntemine göre aşağıda sayılan iki farklı tarife türü üzerinden ücretlendirilebilir:

a) 18 inci maddede belirtilen yöntemlere göre hesaplanmış ve değişken ücretlerden oluşan tarife,

b) Kirleten öder ilkesi dikkate alınarak ve 18 inci maddede belirtilen yöntemlere göre idareler tarafından hesaplanmış ve üretilen atık miktarını atık üreticilerinin etkileyemediği sabit tarifeler.

(2) Evsel katı atık idareleri her atık üreticisine sadece aldıkları hizmetlerin maliyetlerini dikkate alarak tarife belirlerler."

denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "faturalandırma" başlıklı 22 nci maddesinde;

"*(1) Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır."*

ifadesi yer almaktadır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde;

Mahalli idareler, evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Evsel katı atık bertaraf tesislerinin faaliyet ve hizmetlerinden yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınması gerekir. Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır.

www.balioglu.net

Büyükşehir belediyesi olan yerlerde 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre su faturalarını düzenleyen kurum, Büyükşehir belediyelerinin bağlı kuruluşu olan Su ve Kanalizasyon İdareleridir.

Aynı zamanda, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre evsel katı atık bertaraf hizmeti teslimleri katma değer vergisinin de konusunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla, evsel katı atık bertaraf ücretlerinde ayrıca %18 oranında Katma Değer Vergisi de tahakkuk ettirilir.

Bununla birlikte 2018 yılında ilçe belediyeleri adına su faturaları üzerinden tahsil edilen evsel katı atık bertaraf ücretlerine ilişkin toplam 23.538.913,61-TL tutarındaki katma değer vergisi, BUSKİ tarafından ilçe belediyelerine gönderilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; " İlçe belediyeleri tarafından tarafından yürütülen evsel katı atık toplama ve bertaraf hizmetlerinin belediyece 3065 sayılı kanunun 1/3-g maddesi kapsamında ticari, Sinai, zirai ve mesleki nitelikte yapılıyor olma halinde, yukarıda belirtilen usüller çerçevesinde fatura düzenlenmesi ve fatura üzerinde de KDV' nin ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

Nitekim Bursa Vergi Dairesi Başkanlığınca müdürlüğümüze verilen 29/08/2012 tarih ve 1681 sayılı mukteza da bu yöndedir. İlçe belediyeleri bu yükümlülüğü yerine getiremeyip, tarafımıza fatura düzenleyememektedirler.Genel müdürlüğümüz adına fatura düzenlenmesi ve fatura üzerinde KDV'nin ayrıca gösterilmesi halinde fatura üzerinde gösterilen KDV ilçe belediyelerine ödenebilecektir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında ilçe belediyelerinin fatura düzenlemesi gerektiğini ancak bundan sonra evsel katı atık bertaraf ücretlerine ilişkin KDV'nin ilgili ilçe belediyelerine ödenebileceği ifade edilmiş olsa da, Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte, atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirmenin, yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılacağı belirtilmiştir. Büyükşehir belediyesi olan yerlerde 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre su faturalarını düzenleyen kurum, Büyükşehir belediyelerinin bağlı kuruluşu olan Su ve Kanalizasyon İdareleridir. Buna göre BUSKİ'nin buradaki fonksiyonu mevzuatta kendisine verilen evsel katı atık hizmetlerine ilişkin ücreti toplayıp ilgili belediyesine aktarmaktır. Burada BUSKİ 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda ifade edilen ''vergi mükellefi'' veya ''vergi sorumlusu'' değildir. Dolasıyla KDV konusuna giren teslim ve hizmeti yapan ilçe belediyeleridir. BUSKi tarafından ilçe belediyeleri adına tahsil edilen 23.538.913,61-TL KDV'nin ilçe belediyelerine gönderilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Kapanan Belde ve İlçe Belediyelerinden Devralınan Abonelerin Teminat Bedellerinin Kayıtlarda Yer Almaması

Kapanan belde ve ilçe belediyelerinden devralınan su ve atık su abonelerinin tamamının abone teminat bedeli kapanan belediyelerden alınamamıştır.

BUSKİ tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 23'üncü ve ek 5'inci maddelerine dayanılarak çıkarılan, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği'nin "Abonelik teminatı" başlıklı 28'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) İdare ile sözleşme imzalayan her aboneden, abonelik sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde ödenmemiş su ve/veya atık su tüketim bedeline karşılık olarak ve borcuna mahsup edilmek üzere teminat bedeli alınır.''

denilmekte ve maddenin devamında ise konut ve işyeri abonelerinin teminat bedellerinin nasıl hesaplanacağı belirlenmiştir.

www.balioglu.net

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile tüzel tüzel kişiliği kaldırılan köy ve belde belediyeleri ile büyükşehir belediyesine devredilen ilçe belediyelerinin her türlü taşınır, taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşları veya ilçe belediyelerine devredilmiştir. Dolayısıyla 6360 sayılı Kanun gereği BUSKİ Genel Müdürlüğü uhdesine giren abonelerin her türlü borç ve alacakları da devredilmiştir.

Kurumun 6360 sayılı Kanun gereği devralması gereken abonelik sözleşmelerinden doğan su teminatlarını da devralması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurumumuz tarafından, kapanan belde ve ilçe belediye başlanlıklarından devir alınan abonelerin teminat bedelleri resmi yazışmalarla ilgili belediyelerden istenmiş olup, Genel müdürlüğümüze gelen yazılarda 30/03/2014 tarihine kadar olan su abonelerine ait teminat bedellerinin igili belediye tarafından ödenmekte olduğu belirtilerek, tarafımıza herhangi bir teminat tutarı devri söz konusu olmamıştır. 01/04/2014 itibariyle, Genel müdürlüğümüz bünyesinde abonelik işlemlerini yapan abonelerin, abonelik iptallerinde, su teminat bedelleri abonelere ödenmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi, cevabında; kapanan belde ve ilçe belediye başkanlıklarından devir alınan abonelerin teminat bedelleri resmi yazışmalarla ilgili belediyelerinden istendiği, kendilerine gelen yazılarda 30.03.2014 tarihine kadar olan su abonelerine ait teminat bedellerinin ilgili belediye tarafından ödenmekte olduğu belirtilerek, taraflarına herhangi bir teminat tutarı devri söz konusu olmadığı, 01.04.2014 itibariyle, Genel müdürlük bünyesinde abonelik işlemlerini yapan abonelerin, abonelik iptallerinde, su teminat bedelleri abonelere ödendiği belirtilmiştir.

Bursa Su Ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği'nin "Abonelik teminatı" başlıklı 28'inci maddesinde;

"İdare ile sözleşme imzalayan her aboneden, abonelik sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde ödenmemiş su ve/veya atık su tüketim bedeline karşılık olarak ve borcuna mahsup edilmek üzere teminat bedeli alınır."

denilmektedir. Aynı maddenin devamında teminat bedelinin iadesi söz konusu olduğunda alınan bedel güncel tutarla iade edileceği veya borca mahsup edileceği belirtilmiştir.

6360 sayılı Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köy ve belde belediyeleri ile büyükşehir belediyesine devredilen ilçe belediyelerinin her türlü taşınır, taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşları veya ilçe belediyelerine devredilmiştir.

Dolayısıyla Kurumun 6360 sayılı Kanun gereği devralması gereken abonelik sözleşmelerinden doğan su teminatlarını devralmaması nedeniyle mali tablolarında yer alan 333 Emanetler Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 8: İşçilere Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

İdare bünyesindeki işçilerin yasal mevzuatı kapsamında hak etmiş oldukları yıllık ücretli izinleri kullandırılmamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

www.balioglu.net

59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izinin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir Yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

"Dinlenme" bir hak olarak Anayasamızda yer almakta, İş Kanunu da bu haktan vazgeçilemeyeceğini hüküm altına almaktadır. İş Kanununun 59'uncu maddesinde yer alan iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine yönelik düzenlemenin yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılamadan iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak anlaşılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede BUSKİ'de 2018 yılı sonu itibariyle toplam 245 işçiden üç (3) işçinin 200 günün üzerinde, yirmidokuz (29) işçinin 100 günün üzerinde altmışbeş (65) işçinin 50 günün üzerinde olmak üzere birikmiş yıllık ücretli izin hakkı olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduğunda kullandırılmayan yıllık ücretli izin hakları kendilerine izin ücreti olarak ödenecektir.

4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesindeki düzenlemeye göre işverenin işçilere ücretli izinlerini kullandırması zorunludur. Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 8'inci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar bu kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, birikmiş yıllık izin haklarının işçilere kullandırılmaması, 4857 sayılı İş Kanun'un 56'ncı maddesi ile 5018 sayılı Kanunda belirtilen kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; " 2005 ve 2014 yılında kurumumuza devir yoluyla göreve başlayan işçi personelin geriye dönük kullanmadıkları izinlerin fazla olması ve kanunlarla hizmet alanlarımızın genişlemesiyle ve iş yoğunluğunun artışı nedeniye kalan izinlerin tamamı kullandırılamamıştır. Genel müdürlüğümüz tüm personeline yasal mevzuat kapsamında hak etmiş oldukları yıllık ücretli izinlerin kullandırılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak 4857 sayılı İş Kanunu gereklerine uyularak işçilerin yıllık ücretli izinlerinin kullandırılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

BUSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİLANÇOSU

AKTİF HESAPLAR				2017	2018
1			DÖNEN VARLIKLAR	836.786.708,26	468.141.528,35
	10		HAZIR DEĞERLER	14.979.568,93	18.022.093,47
		102	BANKA HESABI.	6.442.931,47	9.900.065,23
		104	PROJE ÖZEL HESABI	0	0
		105	DÖVİZ HESABI	202.102,21	47.161,64
		108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	2.974.394,94	3.449.645,14
		109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	5.360.140,31	4.625.221,46
	12		FAALİYET ALACAKLARI	355.338.839,68	221.691.609,75
		120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	127.131.725,98	161.798.715,63
		121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	40.810.374,98	37.743.214,72
		122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	18.046.135,37	12.206.211,40

PASİF HESAPLAR				2017	2018
3			KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	860.760.640,50	718.663.436,20
	30		KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	165.122.357,65	194.871.333,64
		300	BANKA KREDİLERİ HESABI	153.552.182,72	182.908.958,35
		303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	11.570.174,93	11.962.375,29
	31		KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	34.663.008,76	3.343.714,31
		310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	34.663.008,76	3.343.714,31
	32		FAALİYET BORÇLARI	137.256.288,23	124.469.685,34
		320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	137.256.288,23	124.469.685,34
	33		EMANET YABANCI KAYNAKLAR	352.462.836,13	200.664.114,82
		330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	118.936.051,16	139.959.128,99
		333	EMANETLER HESABI	233.526.784,97	60.704.985,83

www.balioglu.net

			HESABI										
		126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	169.267.627,63	9.943.468,00		**36**		ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	42.353.223,05	55.815.377,47
		127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	82.975,72	0			**360**	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	9.934.535,57	4.516.813,55
	13		KURUM ALACAKLARI	203.187.366,62	35.275.384,46			**361**	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	379.381,86	311.623,23
		132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	3.187.366,62	0			**362**	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN	31.576.266,07	50.986.940,69
		139	DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	200.000.000,00	35.275.384,46			**363**	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	463.039,55	0
	14		DİĞER ALACAKLAR	597.158,49	1.458.116,98		**37**		BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	34.076.020,88	24.713.723,75
		140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	597.158,49	1.458.116,98			**372**	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	28.366.462,22	19.188.767,72
	15		STOKLAR	61.514.255,46	46.854.149,53			**379**	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	5.709.558,66	5.524.956,03
		150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	61.514.255,46	46.854.149,53		**38**		GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER	94.826.905,80	114.785.486,87
	16		ÖN ÖDEMELER	1.453.396,96	2.235.802,17			**380**	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	15.076.647,62	19.098.600,10
		162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.431.365,96	2.218.202,17			**381**	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	79.750.258,18	95.686.886,77
		165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE	22.031,00	17.600,00	**4**			UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.510.646.592,75	1.597.456.694,03

www.balioglu.net

	19		DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	199.716.122,12	142.604.371,99
		190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	199.716.122,12	142.604.371,99
		191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0	0
2			DURAN VARLIKLAR	3.154.688.837,06	3.588.897.357,57
	22		FAALİYET ALACAKLARI	204.455,85	50.000,00
		220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	50.000,00
		227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	204.455,85	0
	23		KURUM ALACAKLARI	271.987.387,10	326.847.980,29
		239	DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	271.987.387,10	326.847.980,29
	24		MALİ DURAN VARLIKLAR	29.807.482,49	25.221.863,37
		240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	8.895.100,89	3.349.863,37
		241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN	22.913.841,60	21.872.000,00
		247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	-2.001.460,00	0
	25		MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.852.689.511,62	3.236.777.513,91

	40		UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	823.405.627,55	826.472.021,11
		400	BANKA KREDİLERİ HESABI	709.201.240,21	636.732.475,55
		403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	114.204.387,34	189.739.545,56
	41		UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	226.184.392,84	296.439.571,39
		410	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	226.184.392,84	296.439.571,39
	43		DİĞER BORÇLAR	3.917.991,81	7.805.409,91
		430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	3.917.991,81	7.805.409,91
	47		BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	223.168.064,53	238.073.168,76
		472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	40.588.069,37	59.516.449,10
		479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	182.579.995,16	178.556.719,66
	48		GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER	233.970.516,02	228.666.522,86
		480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0	38.220.533,53
		481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	233.970.516,02	190.445.989,33
5			ÖZ KAYNAKLAR	1.620.068.312,07	1.740.918.755,69

www.balioglu.net

		250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	124.239.309,32	321.825.165,62
		251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	1.848.900.798,95	2.138.089.883,56
		252	BİNALAR HESABI	129.744.056,97	130.042.567,51
		253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	305.065.392,80	450.406.565,82
		254	TAŞITLAR HESABI	37.273.704,28	37.473.949,43
		255	DEMİRBAŞLAR HESABI	17.064.728,06	17.181.450,93
		257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-623.811.755,37	-710.929.857,40
		258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI.	1.013.451.530,39	852.687.788,44
		259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	761.746,22	0
		260	HAKLAR HESABI.	80.450.001,81	86.246.098,20
		268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-80.450.001,81	-86.246.098,20
		294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	0	3.010,09
		299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0	-3.010,09
AKTİF HESAPLAR TOPLAMI				**3.991.475.545,32**	**4.057.038.885,92**

	50		NET DEĞER	833.551.702,13	1.006.758.514,84
		500	NET DEĞER HESABI	833.551.702,13	1.006.758.514,84
	57		GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	673.729.460,94	605.023.330,67
		570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	673.729.460,94	605.023.330,67
	59		DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	112.787.149,00	129.136.910,18
		590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	112.787.149,00	129.136.910,18
PASİF HESAPLAR TOPLAMI				**3.991.475.545,32**	**4.057.038.885,92**

www.balioglu.net

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Adı : Buski Genel Müdürlüğü **: 01.01.2018 - 31.12.2018**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		Giderin Türü	2017	2018
	Kod 1	Kod 2			
630			GİDERLER HESABI	990.603.032,18	996.160.748,52
630	01		Personel Giderleri.	70.144.011,15	68.625.012,04
630	01	01	Memurlar.	32.559.580,60	35.870.443,80
630	01	02	Sözleşmeli Personel	691.669,46	5.108.822,81
630	01	03	İşçiler	36.667.819,51	27.255.481,72
630	01	04	Geçici Personel.	224.941,58	390.263,71
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi	9.966.604,46	10.872.651,48
630	02	01	Memurlar.	5.055.332,84	5.557.225,87
630	02	02	Sözleşmeli Personel	113.873,86	850.455,59
630	02	03	İşçiler	4.797.397,76	4.464.970,02
630	03		Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	411.602.615,41	375.937.844,57
630	03	01	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	2.875,00	0,00
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	42.709.678,14	58.602.278,18
630	03	03	Yolluklar	292.986,97	348.257,02

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		Gelirin Türü	2017	2018
	Kod 1	Kod 2			
600			GELİRLER HESABI	1.103.390.181,18	1.125.297.658,70
600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	665.404.781,90	705.277.073,03
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	634.497.396,90	676.420.239,49
600	03	02	Malların Kullanma veya Faaliyette	0,00	59,32
600	03	06	Kira Gelirleri	30.907.385,00	28.856.774,22
600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	6.921.213,16	18.246.427,70
600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil	0,00	4.205.709,05
600	04	05	Proje Yardımları	6.921.213,16	14.040.718,65
600	05		Diğer Gelirler	376.425.916,25	238.879.761,92
600	05	01	Faiz Gelirleri	12.183.248,42	14.526.152,35
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	119.271.389,92	134.734.158,12
600	05	03	Para Cezaları	183.263,20	4.100.044,52
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	244.788.014,71	85.519.406,93
600	11		Değer ve Miktar Değişimleri	54.228.772,09	162.815.831,34

www.balioglu.net

630	03	04	Görev Giderleri	16.771.141,24	9.554.537,63
630	03	05	Hizmet Alımları	342.109.289,13	300.040.000,85
630	03	06	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	581.201,41	549.686,08
630	03	07	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım	5.786.126,05	5.550.481,47
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım	3.334.652,72	1.292.526,34
630	03	09	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	14.664,75	77,00
630	04		Faiz Giderleri.	190.448.542,40	56.517.562,22
630	04	01	Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz	0,00	0,00
630	04	02	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	188.185.571,10	51.732.932,28
630	04	03	Dış Borç Faiz Giderleri	2.262.971,30	4.784.629,94
630	05		Cari Transferler.	30.831.572,43	19.804.971,31
630	05	01	Görev Zararları	25.007.855,60	14.096.159,43
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan	78.409,90	82.330,40
630	05	08	Gelirlerden Ayrılan Paylar	5.745.306,93	5.626.481,48
630	11		Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	127.457.418,82	315.396.357,78
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde	16.696.051,20	16.556.756,60
630	11	06	Kur Değişikliği	110.721.981,70	293.262.892,86

600	11	01	Döviz Mevcudunun	47.157.844,30	80.783.248,39
600	11	02	Kur Degisikligi Nedeniyle Döviz	0,00	0,00
600	11	06	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz	7.070.927,79	81.540.386,02
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri	0,00	492.196,93
600	25		Kamu İdarelerinden Bedelsiz	409.497,78	78.564,71
600	25	01	Kamu İdarelerinden Bedelsiz	409.497,78	78.564,71

www.balioglu.net

			Nedeniyle Döviz Cinsi Borç		
630	11	07	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden	0,00	212.483,98
630	11	08	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar	39.385,92	0,00
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	5.364.224,34
630	12		Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan	16.129.621,68	10.472.846,88
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.751.840,48	7.045.056,79
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden	3.377.781,20	3.427.790,09
630	13		Amortisman Giderleri	83.790.456,36	94.194.268,44
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman	74.064.269,15	88.398.172,05
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların	9.726.187,21	5.796.096,39
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	50.220.349,33	44.339.232,80
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	1.921.265,44	1.807.615,87
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta	83.345,18	689,24
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	581.395,80	580.152,36
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	10.009.902,72	13.989.309,96

www.balioglu.net

630	14	05	Temizleme Ekipmanları	198.839,13	850.668,10
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	1.646.456,21	78.920,60
630	14	07	Yiyecek	72.738,00	0,00
630	14	08	İçecek	0,00	0,00
630	14	10	Zirai Maddeler	24.655,00	720,00
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	9.278.039,87	6.385.287,70
630	14	13	Yedek Parçalar	25.101.668,32	18.291.901,27
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	164.216,33	151.753,46
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	844.144,48	2.076.855,24
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	293.682,85	125.359,00
630	25		Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak	11.840,14	1,00
630	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu	5.343,63	1,00
630	25	03	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara	3.181,15	0,00
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak	3.315,36	0,00
Giderler Toplamı				**990.603.032,18**	**996.160.748,52**

Gelirler Toplamı	**1.103.390.181,18**	**1.125.297.658,70**
Faaliyet Sonucu (+/-)	**112.787.149,00**	**129.136.910,18**

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Buski Su Faturalarının Kredi Kartları ile Ödenmesi Sonucunda Bankaca Tahsil Edilen Paraların Buski'ye Geç Gönderilmesi Dolayısıyla Ortaya Çıkan Gecikme Faizi Alacaklarının Muhasebeleştirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gecikme faizi alacağı 140-Kişilerden Alacaklar hesabına alınmıştır.
Kurumun Hissedarı Olduğu S.S. Yeşil Çevre Arıtma İşletme Kooperatifi Giderlerine Katılım Payı Olarak Yatırmış Olduğu Tutarların Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kayıt Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hatalı muhasebe kayıtları 2018 yılında düzeltilmiştir. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda gereğinin yapıldığı kamu idaresi tarafından bulgu cevabında belirtilmiş durumdadır.
Abonelik İptallerinde Teminat İade Bedellerinin Kusursuz Tazminatlar Hesabına Kaydedilmesi Suretiyle Hataya Yol Açılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hatalı muhasebe kayıtları 2018 yılında düzeltilmiştir. 2017 Sayıştay Denetim Raporunda gereğinin yapıldığı kamu idaresi tarafından bulgu cevabında belirtilmiş durumdadır.
Bütçe Emanetleri Hesabı'nın Yardımcı Hesap Kodu Düzeyinde Hatalı Kayıtlar Bulunması ve Hesaptan Yapılan Ödemelerin Mahalli	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bütçe Emanetleri Hesabı'nın Yardımcı Hesap

www.balioglu.net

İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Aykırı Olarak Emanete Alınma Sırası Dikkate Alınmaksızın Yapılması			Kodu Düzeyinde bulunan Hatalı Kayıtlar düzeltilmiştir. Bütçe emanetlerinden yapılan ödemelerle ilgili husus Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde Bulgu-5'te tekrar ele alınmıştır.
Görevde Yükselmeye Tabi Kadrolara Sınavsız Atama Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hatalı atamalarla ilgili olarak İdare tarafından gerekli işlemler yapılmıştır.
İçme Suyu Kaynaklarının Ticari Amaçla Kiralanması İşlerinde Kesin ve Ek Kesin Teminatlarda Eksiklikler Bulunması ve Bazı Kesin Teminatların Süreli Alınması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda bahsi geçen kesin teminat mektuplarının süresiz teminat mektupları ile değiştirilmesi için kiracılar ile gerekli yazışmalar yapılmış, teminat mektupları süresiz olanlar ile değiştirilmiştir.
4 Adet Tenis Kortu 2 Katlı Tenis Kafenin Kiralanması İşiyle İlgili Olarak Buski Tarafından Sözleşme Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar Alınmamasına Rağmen Taşınmazın Müstecir Tarafından 2 Yıl 4 Ay Süreyle Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kiralama ile ilgili ihaleye çıkılmış ve sözleşme imzalanmıştır.
Taşınmaz Kira Gelirlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Hatalar Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınmaz kira gelirlerine ilişkin hatalı muhasebe kayıtları düzeltilmiştir.

www.balioglu.net

Kesinleşmiş Sayıştay İlamlarının Yerine Getirilmemesi.	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Sayıştay İlamlarının gereği yerine getirilmiştir.
Kurumun İller Bankasına Sermaye Katılım Payı Olarak Yatırmış Olduğu Tutarların İller Bankası Anonim Şirketinin Sermayedarları Arasından Çıkartılmış Olmasına Rağmen Halen Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Kayıtlı Olması	2017	Yerine Getirilmedi	Belirtilen husus ile ilgili gereği yapılmadığından Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde Bulgu-3'de tekrar ele alınmıştır.
Kişilerden Alacaklar Hesabında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Aykırı Kayıtlar Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	140 Kişilerden Alacaklar Hesabının 02 yardımcı kodunda izlenen KDV alacakları ve abonelik teminatı alacakları hesaplarının 2018 yılından itibaren kullanılmadığı, yuvarlama farklarından doğan alacaklar hesabı için gerekli düzenlemelerin yapıldığı görülmüştür.
6360 Sayılı Kanun Gereği İnegöl Belediyesinden Devir Alınmış Olan Borçların Hatalı Olarak Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hatalı muhasebe kayıtları 2018 yılında düzeltilmiştir. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda gereğinin yapıldığı kamu idaresi tarafından bulgu cevabında belirtilmiş durumdadır.

www.balioglu.net

Kurumun Bursa Büyükşehir Belediyesinden Olan Alacaklarına Karşılık Edindiği ve Devir İşlemleri Tamamlanmış Bulunan Taşınmazların Varlık Hesaplarına Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu farklı bir yönüyle Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde Bulgu-1'de tekrar ele alınmıştır.
İdarenin Mülkiyetinde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarında Eksiklikler ve Hatalar Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Konu farklı bir yönüyle Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde Bulgu-2'de tekrar ele alınmıştır. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan taşınmaz formları kamu idaresi tarafından oluşturulmuştur.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BUSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **55**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **55**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **56**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **56**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **56**

6. **DENETİM BULGULARI** **57**

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, BUSKİ'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

BUSKİ'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan denetim sonucunda kurumun stratejik planında performans göstergelerine yer verilmediği görülmüştür. Oysa gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılan miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergeleri ölçülebilirliğin sağlanması bakımından şarttır. Ölçülebilirliğin sağlanması bakımından stratejik planda yer verilmesi gereken göstergeler kurumun hedefe ilişkin faaliyetlere dair bilgilerinin ölçülmesi yani veri kayıt sisteminin işlemesi için de gereklidir. Ayrıca göstergelere stratejik planda yer verilmemesi sebebiyle belirlenen hedeflere ilişkin sonuçların ölçüldüğü faaliyet raporuna ilişkin bir değerlendirme yapılamamaktadır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, BUSKİ'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında BUSKİ'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Stratejik Plana ilişkin değerlendirme planın hazırlandığı dönemde yürürlükte bulunan 26/5/2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılmıştır.

Yapılan denetim sonucunda BUSKİ'nin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planında idarenin misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere amaçlarını belirlediği ve bu amaçların altında ilgili hedeflerin belirlendiği bu hedeflere ilişkin performans göstergelerine yer verildiği

www.balioglu.net

anlaşılmaktadır. Amaçların kurumun misyon ve vizyonuyla uyumlu ve ulaşılabilir olduğu ayrıca hedeflerin amaçlar ile ilgili olduğu değerlendirilmiş, hedeflere ilişkin göstergelerin idare tarafından belirlendiği görülmüştür.

2018 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde stratejik planda belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda stratejik planın yıllık dilimini oluşturduğu görülmüş olup yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenen kriterlere uygun olarak hazırlanmıştır. Stratejik amaçlar bağlamında performans hedefleri belirlenmiş performans hedeflerine ilişkin göstergelere burada verilmiştir.

Kurum tarafından hazırlanan 2018 yılı Faaliyet Raporunun içeriğinde yer alan başlıkların, Stratejik Plandaki amaç ve hedefler ile 2018 yılı Performans Programıyla belirlenen göstergeler ve gerçekleştirileceği ifade edilen faaliyetlerle uyumlu olarak düzenlendiği görülmüştür.

BUSKİ'nin performans bilgisini elde ettiği veri kayıt sistemleri ile ilgili olarak yapılan çalışma sonucunda; kurumun performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak bir sistem olduğu anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr